

RIRAGA PAAWORO RAPIITEENIRI ROJANKINATEENIRI KORINTOJATZI

1 ¹Naaka Paaworo nojankinateeyimironi eerokapaeni korintojatzzi. Nokoyi niwethatemi eerokapaeni tsikarika pikanta pijeeki. Paerani rotyaantakina Pawa Tajorensi noshiyakaawenteri Jesokirishito, nokenkithatakayeri maawaeni atziri. Nojankinateeyimini maawaeni aapatziyariri Jesoshi jaga Korintoki eejatzzi jaga maawaeni kipatsiki owaero Akaaya. Iroñaaka notsipatari jaka ayemijantzinkarite Temoteeyo. ²Maawaeni kitejiriki namaniri Pawa Tajorensi, nokantziri: —Pineshironkaeyerini aapatziyariri Jesoshi janta Korintoki eejatzzi pamitakoteri ijeekanteeyarini kameetha. Eejatzzi ikimiteeyemini riraga Awinkatharite Jesokirishito.

**Ashironkayaarika ari
ishintsitakaakae Tajorensi
ajankaneki**

³Thame añaperoteri Tajorensi, riraga Ashitariri Awinkatharite Jesokirishito. Rivotaki neshironkateeyakaerini eejatzzi weshiryaakagaeyerini. ⁴Aririka ashironkaeyawityaani tema ari riweshiryaakagaeyakaeni. Pamine, itakawori riweshiryaakagaeyakaeni aari, roojatzzi ayoteeyantakarini aweshiryaakagaeyaarini riraga paashinipaeni ayemijantzinkarite, aririka

rashironkaeya rirori. ⁵Kyaaryo, aritaki okanta akemaatsitakyaawo ikimitaakaga paerani Jesokirishito, aritaki riweshiryaakaanakae Pawa Tajorensi. ⁶Ro nokemaatsitantakawori riweshiryaawenantemiri rirori, eejatzzi rowawijaakotantemiri. Aririka riweshiryaawentakina naaka eejatzzi eeroka ari riweshiryaawenteetakimi, tema piyotakotakina riweshiryaawentakina irira. Ari pikantya eeroka pikemaatsityaawonirika, ari riweshiryaakaakimi rootaki peshiwenantyaawori oetarikapaeni. ⁷Rootaki niyotantari eerokapaeni eekiroy piyaatatyeepameentyaari Jesokirishito. Tema niyoperotaki aririka pikimiteeyenani pikemaatsityaawo eerori oetarikapaeni, eejatzzi pikimiteeyenani piweshiryaawenteeyaarini Tajorensi.

⁸Nokowaki piyoteeyeni, noyemijantzinkaritepaeni, osheki nokemaatsitaperotayitakawoni janta Aashiyaki, tema nokenkithatakotantakariri Jesokirishito. Osheki nashironkaaka, tee eechonkiini. Nokenkithashiryaawitaka aritaki nokamaki. ⁹Kyaaryo nokamemi; omaanta ishinetziro Tajorensi riyotaaakina tee okameethatzzi ameentyaawo ashintsini aakapaeni inta ameentyaawo ishintsini rirori, riraga piriinteeriri kamaentsiripaeni. ¹⁰Ari rowawijaakota-

kina riraga Tajorentsi, kaari nokamanta; eejatzi eekirowa riyaatatyee rowawijaakotena irira, roojatzi ikowaki nokame. Niyotzi ikantyaani rowawijaakota-piintena, ¹¹aririka pamaneeyerini Tajorentsi ramitakotena. Roojatzi, aririka riyoteeyeni paashinipaeni ikemijantakimi rirori, rowawijaakotakina, osheki riweshiryaawenteeyaarini irira eejatzi ipaasonkiteri.

**Pimatero pameentyaawo
nokantzimiri**

¹²Niyotaki iroka: tema ramitakotakina riraga Tajorentsi, ineshironkatakina, rootaki nokyaaryoowenantanarini nantziniriri. Tee niyotashita oetarika nantziniriri, omaanta riyotaakina rirori okameethatantari nantayitakinirini. Niyotaki piñaaperotakiro okameethataki nantayitakinirini, eejatzi ikimitaka paashinipaeni atziri, rootaki nokimoshiryaantakari. ¹³⁻¹⁴Tee opomeentsita piñaanatero maawaeni nojankinatzimiri, eejatzi tee opomeentsita piyoteeyeroni. Niyotaki iroñaaka eechonkiini pikemaperotawakiro nokamantakimiri paerani, eejatzi eechonkiini paapatziyawitakina. Nokowaki eekirowa riyaatatyee piyotero paashini nojankinatzimiri roojatzi piyoperoeyawakironi kameetharini. Aririka ipiyee Awinkatharite Jesoshi, niweshiryaawenteeyemini, omaanta nokowaki pikemaperotero nokamantztakimiri piweshiryaawenteeyantenarini iroñaaka. ¹⁵⁻¹⁶Ari niyotaki piweshiryaawentawitakina, piñaaperotawitakina, rootaki nokenkithashiryaantawitakari napiitaatemi nareetaatemi. Niteeyemini ni noñagaeyaneeminimi, roojatzi nowaaganakyaami janta Masherooni-yaki. Roojatzi noñaapaemimi eejatzi, roojatzikya nowaaganakyaami Joreeyaki. Apite aweshiryaawentawakagaeyanimi. ¹⁷¿Arima nokowaki

namatawitemi? ¿Nokimitakarima amatawitantatsiri kantashitachari: “Ari”, eejatzi kantashitachari: “Eero”? Tee nokimitari. Tee nokoyi naaka namatawitemi.

¹⁸Tema imonkaatziro Tajorentsi ikantziri, tee ramatawitantzi. Eejatzi naaka, nomonkaatziro ikowakaakinari, rootaki kaari nokanantapiintzimi: “Ari nantero”, roojatzi nokantashitzimi: “Eero nantziro”. ¹⁹Ari nokaatakiri Shiirashi, eejatzi Temoteeyo nokamanteeyakimini tsika ikantari Jesokirishito, riraga Itomi Tajorentsi. Tee ikantzi rirori: “Ari nantero”, roojatzi ikantashita: “Eero nantziro”. Apatziro ikantapiintzi: “Ari nomatakiro”, roojatzi rantziro. ²⁰Kyaaryo ranteeyakaeroni maawaeni ikashiyakaakaeri Tajorentsi aakapaeni atziripaeni. Tema ikamawentakae rowawijaakotanteeri. Rootaki akanteeyantaririni maawaeni atziri ikameethataki, ipinkathateeyantziyaririni rirori. Aritaki okantyaari. ²¹Aapatziyeeyakarini Jesokirishito, rootaki itajonkawenanta-kaeri Tajorentsi asheninkatawakagaeyantakarini. Eejatzi riyoyeeyanani naaka nokenkithateeyakoterini. ²²Tema rotyaantakiro Ishire ojeekantakae ajankaneki. Iroñaaka ayoteeyakini itomintakae, rishintontakae, rootaki kaari rookaeyanteeni.

**Ikamanteeri iitaka
kaari riyaatanta iñaagaeri**

²³Rootaki kaari niyaatanta noñeemi paerani, tee nokoyi nokenkithatakaawentemiro pantayitawitakarini: tee nokoyi nowashiretakagaeyemini. Riyotzi Tajorentsi tee notheeya. ²⁴Tee nokoyi nokantapiintteeyemini pikemijantaperoeyenani naari, tema pikemijantaperoeyakirini Tajorentsi. Omaanta nokowaki namitakoeyemini: niweshiryaakagaeyemini maawaeni.

2¹Nokenkithashiryaaaka: “Iroñaaka eero niyaatzi noñeeri riraga korintojatzi. Napiitakagaarikari nowashiretakagaeyarini, eejatzi nowashiretakotarikari naari”.²Aririka nowashiretakayemi, tema eejatzi naari ari nowashiretakoyemini. Roojatzi tekatsi janta weshiryakagaeyenani naari. Aririka noñeeyemini piweshireeyani, ari niweshiryaaaneeya naari. Rooma eerorika piweshireeya, eero niweshiryaa naari.³Rootaki paerani nojankinatantzimirori, nokaminaantakimiri: “Pookero iroka kaari kameethatatsi pantayitzirini”. Tema tee nokowaki nopokantyaari nowashiretakoyemini, omaanta okameethatzi niweshiryaaagaeyemini. Nokenkithashiryaaakotzimi eerokapaeni pikemijantaperotena okaatzi nojankinatzimiri rootaki atsipatawakaantaari akimoshireeyeni.⁴Paerani nojankinateeyantakimiororini, osheki nowashiretakotakimi eerokapaeni, tema osheki niraakoeyakimini. Tee nojankinatakimiro nowashiretakaantemiri, omaanta nokowakini piyoteeyenani osheki nonintaperoyakimini.

Ipeyakotziri Paaworo riraga antawitaworini kaari kameethatatsi

⁵Kyaaryo nowashiretakotawitakari riraga kantzimatanari, omaanta tee apatziro naaka rowashiretakaawitakina inta eejatzi eeroka rowashireperotakayimi. Tee nokoyi nokantakoteri osheki, tema tee nokoyi nokantakowetashityaari.⁶Ari powashironkaeyakirini rirori, rootaki rookantaawori rantawitakarini, iroñaaka monkaatapaaka.⁷Iroñaaka eero pikijiri eejatzi, omaanta pikaminthagaeyerini: pipeyakoteniri okaatzi rantawitakari. Eerorika pipeyakotziniri ari ikantashireperotakya, ikenkithashiryaa: “Eero ipeyako-

tantanawo Tajorentsi eejatzi okaatzi nanantawitakawori”.⁸Nokowaki iroñaaka piyotakayeri kyaaryo pininta-peroeyakirini, pipeyakoteniri okaatzi rantawitakari.⁹Paerani nojankinatzi-miro nokantzimi: “Powashironkaeri riraga antzirori kaari kameethatatsi”. Nokantashitzimi iroka noñaantashitzimi. Nokowaki niyote kyaaryorika pikemijantaperotakina.¹⁰Niyotaki ari pipeyakoteeniri okaatzi rantakiri; eejatzi naari omawitakya oetarika rantawitakari nopeyakotantakawori. Okaatzi nopeyakotakayeniriri tema nopeyakowentemiri eeroka. Riyotzi Jesokirishito kyaaryo nopeyakotakiri pimatanteeyaaworini pikimitaawakayani iroñaaka.¹¹Tema tee akoyi rantakagaeyeroni Jatanaashi kaari kameethatatsi. Ayotaki osheki ikowawita ramatawiteeyenimi.

Ikamantakae Paaworo iitaka ipaasonkitantariri Tajorentsi

¹²Ari chapinki nareetaka Toroowashiki, nokamanteeyakirini jeekatsiripaeni tsika ikanta Jesokirishito rowawijaakotantzi. Osheki ramitakotakina Awinkatharite, osheki raakameethateeyakinani jeekatsiripaeni, eejatzi nokenkithatakotantakariri Jesoshi osheki raapatziyakari rirori.¹³Omawitakya osheki atziri janta raapatziyakari Jesoshi, osheki nokowawitapaakari noyemijantzinkarite Teeto, omaanta tee noñiiri. Tema nokowawitaka nokemijantakotemi eerokapaeni. Osheki nokenkithashiryaaakimi, rootaki kaari nojeekaperotanta janta roojatzi nowaagaantanaari Masherooniyaki.

¹⁴Ari nokantani naari nopaasonkita-piintziri Tajorentsi. Tema itentapiintee tsikarika aateeyini. Naapatziyeyarini Jesokirishito, rootaki itajonkakowenteyantakinari, imatakagaeyantakinawo-

rini maawaeni ikowakagaeyakinari. Iroñaaka niyotakaakirini maawaeni jeekatsiripaeni riyotakotantyaariri rirori. ¹⁵Akimiwitakawo aaka kajankapaneri itagaetziniriri Jesokirishito inimotantyaariri Tajorensi. Tema othotyaaakiro okajankaekatanaki maawaeni ikemaeyantyaaworini riraga awijakotatsini eejatzi riraga theenkantatsiri. ¹⁶Niyotagaeyawitarini iñaani Tajorensi omaanta apanipaeni itheenkaeyakironi, rootaki okantakowenantaariri riyaatantyaari paamariki kaari tsiwakanitatsini. Rowaga kamantaantsi oshiyakariri riroripaeni kaminkari shitzitatsiri. Riraga paashinipaeni niyotagaeyakirini, ari raapatziyawo rirori, rootaki riyaatanteeyaarini jenokinta, ikantyaani ijeeki. Rowaga kamantaantsi oshiyakariri riroripaeni kajankatatsiri kameetha. Osheki nokenkithashiryaaperotakirowee: noshinetzirikari riyaaateeyeni paamariki kaari tsiwakanitatsini. Eeromi ramitakotanami Tajorensi, eero nomatziromi naapatziyakagaeyaarinimi paashinipaeni. ¹⁷Eeniro osheki iyotaantashiteeyawitaworini iñaani Tajorensi raantyaari koriki. Tee nokimitari naaka. Rotyaantakina Tajorensi niyotaantero iñaani, riyotaki nokowaperotaki niyotaantero kameetha. Eejatzi ramitakotakina Jesokirishito.

Ikenkithatakotziri riyotakayeriri atziri kameetha riyotaantzi

3 ¹Nojankinatantawori iroka, ¿piitashitama napiitaatateyemiro eejatzi najagaashitaata? Tema eero. Tee nokoyi paashini atziri rojankinatakotena naaka nokameethatzi roojatzi rotyaantemi eeroka. Eejatzi tee nokoyi pojankinatakotena nokameethatzi potyaanantyaari paashini atziri. ²Riyaa-teeyanakimini riraga amatawitantatsiri

ipakimi kaarita rojankinatatzi paashini atziri, okantzi: “Irika atziri kameetha riyotaantzi iñaani Tajorensi”, omaanta otheeyashita. Omaanta naaka omawitya tekatsi kaarita rojankinatakotenari paashinipaeni atziri nopemiri eeroka, piyotzi kameetha niyotaantzi iñaani Tajorensi. Tema paapatziyakawo rootaki ipaashinitantakimiri Tajorensi, iroñaaka pijeeki kameetha, rootaki riyotantakawori paashinipaeni atziri kyaaryooperotaki okaatzi niyotaakimiri. ³Poñaaganteeyarini paashini atziri kyaaryo paapatziyari Jesoshi, tema pijeeki kameetha. Tema pikimitakawo iyaaritate rojankinatzi Jesokirishito, ikantzi: “Riraga Paaworo riyotaantziro noñaani kameetharini”. Tema niyotakotakimiri Jesokirishito rootaki pijeekantyaari kameetha iroñaaka. Iroka kaarita kaari rojankinatantawo tziintaki paperiki, inta owameethashiretakimi Ishire Tajorensi omatakaakimi pijeeki kameetha. Paeraniperoroña riraga Tajorensi rojankinatakiro iñaani mapiki omaanta opeyakotakya roori. Iroka kaarita iroñaaka tee okimita iroka ojankinateenchari paerani mapiki, inta antawaetakayirini Ishire Tajorensi ojankinatakiro pajankaneki eerokapaeni; tema okanteetateyeyaani ojeeki. Omawitya rojankinatakiro itakawori iñaani Tajorensi mapiki.

⁴Niyotaki kyaaryootaki okaatzi niyotaakimiri. Nameentakari Jesokirishito rootaki ramitakotantari Tajorensi nantayitakironi nokantakimiri. ⁵Kyaaryo, tee nomatziro nantashitanari apaniroeni ikowakaakinari, omaanta riroto rirori matakaakinawori. ⁶Riroto irira riyotakaanari owakirani inimotawakaantsi: okantana tsika ikanta iroñaaka rowawijaakotantzi. Kaari nokenkithatakoeyirini rojankinarini Moeseeshi, inta nokanta-

koeyirini antzirori Ishire rajankaneki-paeni atziri. Tema okantakoeyirini rojankinarini Moeseeshi eeniro rantani atziripaeni, rootaki riyaatantyaari paamariki kaari tsiwakanitatsini, omaanta rowaga Ishire Tajorentsi añaakaakiri atziripaeni ikantyaani ijeeki.

**Okameethatzi iroka owakirari
ikashiyakaakaeri Tajorentsi**

⁷Paeraniperorona achariniiteni Moeseeshi rameentaperotakari Tajorentsi. Rootaki ikantakiri irira itonkaashitanakiri itonkiyotawakari ikenkithatakayeri janta Shinayiiki. Ro rojankinatzi motantakariri rirori mapimaanka okaatzi ikowakaakiriri atziri. Eejatzi ikantakiri Tajorentsi: “Maawaeni kaari monkaatziro okantziri rojankinarini, ari riyateeyakini paamariki kaari tsiwakanitatsini”. Iñaantakariri Moeseeshi Tajorentsi ishipakiryapaakiro irira rowaga ipoo, shipakiririri. Roojatzi roerinkantapaa ikenkithatakaantyaariri ijoriyotzinkarite iñaani Tajorentsi. Roojatzi iñaantee-yawaaririni rirori oshipakiryaka ipoo, omaanta tee imateeyironi eekiro riyaatatye raminapooteeyeerini, tema osheki ishipakiryaka: omaanta shipakiryaaantsi eentsikironi opeyimata. ⁸Riyotaantakariri riraga Moeseeshi atziripaeni ikantziri Tajorentsi ari oshipakiryaaanaki rootaki oñaaganteeyarini atziri eechonkiini itajorenka Tajorentsi. Omaanta iroñaaka ayotaki itajonkawentero irira osheki aririka niyoteeyerini atziri iñaani owakirari, okantakotziro Ishire. ⁹Riraga Tajorentsi roñaaganteeyeni eechonkiini itajorenka ishipakiryaaantapaaki ipoo Moeseeshi riyotaantakariri iñaani rowaga kantakowentakiriri maawaeni atziri riyate paamariki kaari tsiwakanitatsini. Ari

roñaagaperotanteeyawoni itajorenka aririka ayotakagaeyerini atziri tsika ikantari Tajorentsi iñaaperoteri rirori ikameethatzi eejatzi ipeyakoteniri okaatzi rantakiri. ¹⁰Kyaaryo okameethatzi rowaga iñaani riyotaantzirini Moeseeshi eenironi ishipakiryaka ipoo omaanta iroñaaka tee oshintsitzi itawori iñaani Tajorentsi. Tema iroñaaka osheki anaakotakiro owakirari iñaani okantakotziro Ishire Tajorentsi. ¹¹Okameethatwitaka okaatzi riraga Tajorentsi rojankinatakaakiriri Moeseeshi tema otsipatakari oshintsitzi, omaanta eero okanteetatyaaani ojeeki. Iroñaaka riyotaakae kameetha Jesoshi owakirari iñaani Tajorentsi, anaakotakiro itakawori ñaagantsi paerani, osheki oshintsitzi roojatzi okanteetyaani ojeeki.

¹²Tema ayotaki eero othonka roori ayotagaeyirini atziripaeni eejatzi eero ipoyaataa rootaki kaari apashiwenanta ayotagaeyantakaririni atziri. ¹³Tee akimiteeyarini Moeseeshini, ipashikapootaka rirori riyotaantakiro iñaani Tajorentsi: tee ikoyi iñeeyerini ijoriyotzinkarite opeyaneeya ishipakiryapootawitaka. ¹⁴Omaawitya ishipakiryaka ipoo Moeseeshi tee ikoyi raapatziyeeyawoni iñaani Tajorentsi riroripaeni, rootaki kaari ishinetantari irira raapatziyaperotyaari. Ikantani iñaanatapiintawitawo rojankinarini Moeseeshi roojatzi iroñaaka, omaanta tee riyotakotziro. Okimiwita ipashikawo ikenkithashiryaantari, ipakaero riyotaantziri rowaga owakirari iñaani Tajorentsi okantakotziri Jesokirishito opoyaatakawo rowaga rojankinarini Moeseeshi. Tekira ipashikaryaakaantziro riyotaantziri. Apatziro Jesokirishito matzirori ipashikaryaakaakaero aapatziyantyariri. ¹⁵Kyaaryo, roojatzi ikanteeyani iroñaaka. Aririka iñaanatero rojankinarini Moeseeshi, tee riyotakotziro: tekatsi

ikantya ikemantyaawori. ¹⁶Omaanta aririka rameentyaari Awinkatharite, riyotakayeri eero ramatawitantaa rirojatz; omaanta riyotaperotanaki Jesokirishito rirotaki owawijaakotantatsiri rotyaantakiri Tajorentsi. ¹⁷Eenitatsi Awinkatharite Ishire, iyotagaeyakaeni eero apomeentsiwentawo rojankinarini Moeseeshi. ¹⁸Iroñaaka tekatsi amatawiteeyeerini, inta eenitatsi ayoteeyirini. Ayoteeyakini ikameethaperotaki Awinkatharite. Otajonkawenteeyakaeni Ishire akimiteeyantyaririni. Iroñaaka akimiteeyawitakarini eechonkiini. Akantani apaashinitapiintanaki. Iinja akimitaperoeyapaeyaarini, akameethaperoeyapaeni.

**Kameetha ikenkithatakotziro
Paaworo iñaani Tajorentsi**

4 ¹Tema ikaminthagaeyakinani Tajorentsi ipyakotakinawo nantawitakari, rootaki rotyaanantanari nokenkithatakayeri atziripaeni. Rootaki iroñaaka eero nokantashiretashita eejatz; eero nopakagaero niyoteeri paashinipaeni atziri. ²Omaanta tee nokoyi namatawiteri, eero napiitero nantero oetarika kaari kameethatatsi nopashiwentakotanakawokari aririka riyotanaki rirori: tee ikameethatzi riraga paashini amatawiteeyiririni. Tee nopaashinitziro iñaani Tajorentsi, eejatz; tee nokamantashitari atziri okameethatayitakini ikowayitzirini rirori: namatawitzirikari. Omaanta kyaaryo niyotagaeyakirini. Piyoteeyakini, eejatz; riyotaki Tajorentsi kyaaryo iroka nokantakimiri. ³Eenitatsirika kaari yotatsini tsika ikantyaari rawijakotanteeyaari, riroteeyakini jatatsini janta paamariki kaari tsiwakanitatsini. Tema tee ikoyi raapatziyawo iñaani Tajorentsi. ⁴Ramatawitakiri Jatanaashi kaari aapatziyariri Jesoshi. Tema

rirotaki iwinkatharite maawaeni theenkantatsiri. Tee ikowakayiri riyote tsika ikantyaari rawijakotee; tee ikowakayiri riyoteeyeni osheki ipinkatharitz; Jesokirishito, eejatz; rirotaki irira Tajorentsi. ⁵Tee naaka kenkithatakotacha naari, inta riraga Awinkatharite Jesokirishito nokenkithatakotziri. Naapatziyakari rirori, rootaki nokowantakari netakoeyemini. ⁶Paerani peroroña riwetsikantawori Tajorentsi kipatsi otsitenitawitani, omaanta ikantzi: “Okitejitanaki”. Roojatz; okitejitantanaka, rootaki iroñaaka amineeyantarini oetarikapaeni. Okimiwitaka iroka iroñaaka riyotaka-gaeyakinani iñaani Tajorentsi tsika ikantakotari Jesokirishito. Okimiwitaka iroka iroñaaka otamoreka najankaneke iyotaakina nojeekantari kameetha. Tema iroka iñaani iyotaakotakinari Tajorentsi osheki inintaperotakae eejatz; osheki ikameethatzi, tekatsi rantani, eejatz; osheki ipinkatharitz; kimitaka roñaagakaero Jesokirishito. Okimiwitaka iroka iroñaaka riyotaka-gaeyakaeroni tsika ikantari Jesokirishito, ayotantakari osheki ipinkatharitari irira.

**Irira Tajorentsi rirotaki
matakaakaeri akenkithatzi**

⁷Ayotantariri Tajorentsi eejatz; Jesokirishito kimitaka eenitatsi powaagawo pinaperotachari. Omaanta iroka pinaperotachari ojeeki awathaki. Tema roori osheki ashipetawathatzi. Riraga Tajorentsi ikowakaakaero ashipetawathate riyotanteeyaarini atziripaeni rotyaantakiro Ishire omatakaakina nokenkithatakotari riraga Jesoshi. Eejatz; ikowaki riyotanteeyaari riroripaeni eero amatakaa aaka apaniroeni. ⁸Nokantzimi iroka tema rowashironkaetakina riraga kijakinari-

paeni. Omaanta tee ishinetziri Tajorentsi rookakaenawo nokenkithatakotziri Jesoshi. Tee niyotaperoyeini oetarika nanteri omaanta niyotzi ikantani Tajorentsi ramitakoeyanani. ⁹Osheki ikijeetakina, omaanta riraga Tajorentsi tee rookana; ipajapajaata-piinteetakina, omaanta tee ishinetziri rowamaena. ¹⁰Okimitaka paerani ijeeki osheki kowapiintawiteenchari rowamaakaanteri Jesoshi, ari iroñaaka ijeeki osheki kowapiintawitachari rowamaakaantenami naari; tema niyotaakiri atziripaeni iñaani Tajorentsi. Apaniroeni Jesoshi rowawijaakota-piintakina, riyoteeyantakarini paashini-paeni atziri rirotaki Añaatsiri eejatzi ishintsitakaakina nokenkithatakotantyaawori iñaani. ¹¹Kyaaryo, eeniro nañi omaanta oshekiwitaka nokampiintakoterimi Jesoshi. Ro nokemaatsitantiintakawori iñaaperotanteri paashini atziri rirori rirotaki matakagae-yakinaworini eekiro niyaatyee niyotakoteri. ¹²Nokenkithatzi, rootaki nokemaatsitantakawori osheki rooteentsi nokamimi, omaanta paapatzi-yeeyakarini Jesoshi eerokapaeni, rootaki pijeekaeyantaarini kameetha, tema riro jeekakaakimiri Jesoshi.

¹³Tema rojankinatziini paerani riraga ayemijantzinkariteni: “Naapatziyakari Tajorentsi, rootaki nokenkithatakantariri atziri iñaani rirori”. Eejatzi nokimiteeyakarini naari: naapatziyakari Jesoshi, rootaki eekiro niyaatyee nokenkithatakotakiri irira. ¹⁴Ayoteeyakini eeniro riraga piriinteeriri Awinkatharite Jesoshi. Iinja ipiriintaperoyeeni aari eejatzi, eekiro aatakotatyee atspateeyaarini Jesoshi. ¹⁵Osheki nokemaatsitawenteeyakimini, piyoteeyantyaarini ikamintheeyeemini Tajorentsi. Rootaki paapatziyantakariri Jesoshi pipaasonkiteeyerini

eerokapaeni, pikanteeyeni: “Tema ikameethatzi Tajorentsi”. Rootaki raapatziyakaantakariri rirori atziripaeni, roojatzi iñaaperotantyaariri riraga Tajorentsi ikameethatzi.

Eero akantashiretashita

¹⁶Iroñaakakya, osheki nokemaatsi-wentakari nokenkithatakiro Iñaani Tajorentsi rootaki eenitatsi osheki paashini atziri iñaaperotantariri rirori rootaki kaari nokantashiretanta eejatzi tee nopakaero nokenkithatakotziri Jesoshi. Osheki amakoteeyapaakini, kimitaka antyaashipariteeyanakityeeni, akamaeyanakini; omaanta eero akenkithashireeyironi. Tema ikantani riraga Tajorentsi riweshiryakagaeyakaeni maawaeni kitejiriki. ¹⁷Iroñaaka rowashironkagaeyakinani theenkantatsiri, omaanta tee natsipetashitzimatawo nashironkaaka. Eechonkiini noñaakiro iroñaaka, omaanta riyotzi Tajorentsi, roojatzi iinja kameetha ijeekakagaeyenani janta inampiki. Nokanteetatyeeyaani nojeeke kameetha, eero okimitaa jaka. ¹⁸Rootaki eero nokenkithashireperoyironi pomeentsitayitacharini eejatzi jeekayitatsirini noñeeyerini jaka kipatsiki. Ari iinja opeyeeyaani maawaeni afeeyakirini jaka. Omaanta nokenkithashiryaperotero kaari noñaapiintzi iroñaaka: rowaga jeekaeyatsirini jenokinta. Eero opeyaa roori.

Ikenkithatakotziro akimoshireeyantaarini

5 ¹Tema ayotzi awatha jaka kipatsiki oshiyawitawo pankotsi kaari kijotatsi intsipaete ojoyeyanaki. Eero ajeekantawo osheki oarentsi. Omaanta ayoteeyakini aririka akamaeyeni jaka, aapatziyeeyaririka Jesoshi, ari ajeekayini jenokinta. Eenitatsi janta awatha

kameethari jeekanitatsini riwetsikakae-niri Tajorentsi, kaari irira atziri wetsika-kaeroni. Akanteetapaatyeeyaani ajeeke janta. ²Iroñaaka jaka kipatsiki osheki nashironkaapiintaka roojatzi osheki nokowakiri Tajorentsi ipenawo nowatha owakirari janta jenokinta. ³Roojatzi eero apatziro ojeeki ashire, omaanta ojeeki eejatzi awatha owakirari. ⁴Eeniro ajeeki jaka osheki ratekaperotzi: tee akowae yawitani ookaero iroka awatha, omaanta akowaperotaki awatha owakirataatsini. Akowaki apaashinitanee ojeekantyaari awatha owakirari kaari thonkanitachani. ⁵Rirotaki Tajorentsi reentsitetakae ipantakaerori owakirari awatha. Omaanta eejatzi iroñaaka rotyaantakinawo Ishire niyoperoeyantarini kyaaryo iinja itajonkawentena, ipoyaantakinawori nowatha owakirari. ⁶Rootaki niyoperoeyantanakarini riraga Tajorentsi imonkaatero iroka. Ayoteeyakini eeniro nojeekaeyini jaka kipatsiki, tekiraata atsipataperotyaari Awinkatharite. ⁷Tekira noñeeyerini irira, omaanta nameentaperotari rirori, niyoteeyantakarini noñeeri iinja. ⁸Omaanta ayotakoeyakirini Tajorentsi iinja ipakaero awatha owakirari kimitaka ikantzitakaeri. Tema aweshiryaawentakawo ookero awatha kipatsijato aatantyaari jenokinta ajeekantyaari awatha owakirari atsipatantapaeyaari Awinkatharite Jesoshi. Aweshiryaawenteeyawitarini irira jaka kipatsiki, omaanta osheki akowawitaka atsipataperotyaari janta jenokinta, anampitaperotyaawo. ⁹Rootaki nantziri naaka eeniroka nojeeki jaka, nokowaperotaki nomonkaateeyeroni okaatzi ikowakaakinari riweshiryaawenanteeyenarini. Eejatzi, aaterika janta jenokinta atsipateeyari, akowaki oemoshirenkanteeyaariri. ¹⁰Iinja ikantakowe-

nanteeyeeni Jesokirishito. Aririka iroñaaka antayiteroni kameethatatsiri, ipinateeyeeni; aririka antayiteroni iroñaaka kaari kameethatatsi eejatzi oetarika akowashitari aaka, eero ipinateeyeeni aritaki apashiwentakya.

Ikenkithatakotaa rirojatzi Paaworo

¹¹Kyaaryo niyotzi Jesokirishito iinja ikantakowenanteeyeeni, rootaki osheki nopinkathateeyantakaririni, rootaki naapatziyakaanteeyakaririni atziri. Riyotzi Tajorentsi nopinkathataperotakiri, rootaki eekiro niyaatatyee nokenkithatakayemiro kyaaryooperotatsiri; eejatzi nokenkithashireeya piyotakoeyakinani nokenkithatakayimiro kyaaryooperotatsiri. ¹²Tee nokoyi noñaanatakotya naaka nokameethaperotzi. Omaanta tee nokoyi eejatzi pipashiwentakotena. Riraga kantzimatakinari, osheki ikantakaaperotaka rirori, ikantakaaperotawentayitakawoni rantayitzirini, omaanta tee ikameethashiretzi. Ikantzimatakina rirori, omaanta nokowaki piyote nokenkithatziro kyaaryooperotatsiri, rootaki pimatantyaawori pikanteri: “Kaari. Riraga Paaworo riyotaakae rowaga kameethaperotatsiri”. ¹³Aririka pikenkithashireeya noshinkiwentatya, tema eero nopakaero niyotaantziro iñaani Tajorentsi, tema ikowakaakina nantero pikenkithashireeya: ro nanantawori ikowakaakinari rirori niyotaantakiro iñaani. Aririka pikenkithashireeya ayoperotatze, antero kameethatatsiri okameethatzi, tema antero kameethatatsiri amitakotantemiri.

¹⁴⁻¹⁵Osheki inintaperotakina Jesokirishito, ikaminthaaperotakina. Niyotaki ikamawenteeyakaeni maawaeni: iroñaaka okimiwitaka akamaeyakini maawaeni, eero antapiinantaawo eejatzi kaari kameethatatsi. Eejatzi ikowakaakae eero antawentaa aaka apaniroeni,

omaanta anteniri rirori ikowakaakaeri: tema ikamawenteeyakaeni, ipiriintanaa eejatzi.

¹⁶Paerani noetawitakari Jesoshi rirotaki atziri, tee niyotawitarini rirotaki Tajorentsi. Omaanta iroñaaka niyoperotakiri, niyotaki tsika ikanta. Eejatzi riraga ayemijantzinkarite, eero atheenkiri: tema iñaaperoeyakirini Tajorentsi ikameethatzi. ¹⁷Ninkarika aapatziyaarini Jesokirishito, ari rinashitakaakyaari rirori; eero ikenkithashiryaapiintawo ikimitaaga paerani eejatzi eero rantapiintziro rantawitarini, omaanta ipaashinitanee. ¹⁸Rirotaki itakawori Tajorentsi rotyaantakiri Jesokirishito ikamawenteeyakaeni, rowameethateeyakaeni, rootaki imatantyaawori iñaaperotantakaeri rirori akameethatzi. Iroñaaka ikowaki akamanteri paashinipaeni atziri raapatziyari Jesoshi imatantyaariri Tajorentsi raakameethatantyaariri rirori. ¹⁹Naakiro, rotyaantakiri Jesokirishito rowameethateeyeeni aaka, iñaaperoe-yanteerini akameethatzi. Eero ikenkithashiriro eejatzi kaari kameethatatsi anteeyawitarini. Iroñaaka rotyaanteeyakaeni aari akamanteeyerini paashinipaeni atziri, aririka raapatziyaari Jesoshi, ari reentsitetakyaari rirori maawaeni. ²⁰Kyaaryo, rotyaantakina Tajorentsi nopiyawenantaariri Jesokirishito: nokamanteemiro iñaani Tajorentsi. Rootaki niyotaantemirori okaatzi rantakiri Jesoshi okimiwitaka riyotaakimi Tajorentsi. Eejatzi riraga Jesokirishito ikowakaakimi paapatziyari iñaaperotantemiri rirori pikameethatzi. ²¹Tekatsi rante rirori kaari kameethatatsi, omaanta rotyaantakiri Iriri ikamawenteeyakaeni. Tema rowashironkaawentashitakawo okaatzi antayizirini. Rootaki imatantyaawori roeyowapithateero antani eejatzi

iñaaperotee kimitaka tekatsi antani. Okimitzimotawitakari rantakiro rirori kaari kameethatatsi. Rootaki iroñaaka rowameethatanteeyeerini Tajorentsi, iñaakae akameethatzi.

Tsika ikantapiinta Paaworo

6 ¹Iroñaaka nantziniri Tajorentsi ikowakaakinari, rootaki nokanantzimiri: “Ikaminthaaperoeyakimini; tema paapatziyari Jesokirishito eejatzi pinetheeri ipeyakotemiro pantani. Rootaki nokanantzimiri: ‘Eero iroñaaka pitheenkiri: eero papiitziro pantapiintero kaari kameethatatsi’”. ²Eenitatsi iroka ikantziri riraga Tajorentsi Iwaperiteki:

“Pikantakina, rootaki nokemijantakimiri; monkaataka kitejiri pawijakotantaari, rootaki namitakotantakimiri”.

Iroñaaka eejatzi naari nokamantemi: monkaataka iroñaaka kitejiri okameethatzi paapatziyari Jesoshi, pawijakotantyaari.

³Tekatsi nokantya pikijantenari; omaanta kameetha niyotagaeyakimini piyoteeyantakarini pawijakoeeyeni. ⁴Nokantani nopankinatanari Tajorentsi iñaani, nokyaryoowentakiro, piyoteeyantakarini kyaaryo nopinkathataperotakiri. Nokantani nopankinatanari iñaani, omaanta osheki nokemaatsitawentakari, nashironkaapiintaka, maawaeni. ⁵Ipajapajaatakina joraaro, romonkyaapiintakina. Ikijapiintee-yakinani atziripaeni. Osheki opomeentsitzi-motakina nokenkithatakagaeyirini atziripaeni. Nokakitapiintzi tsiteniriki. Nokemapiintakiro notashe. ⁶Omaanta kameetha nojeeki, niyotaantaperotakiro iñaani Tajorentsi, osheki nomaeritakotashitakawo ikijakina kaari kemijantatsi, nokaminthaakiri paashinipaeni. Amitakotapiintakina Ishire Tajorentsi, noneshironka-perotantakariri paashinipaeni, ⁷Kyaaryoo-

taki iroka niyotaantapiintziri, tee notheeya. Itajonkakowentapiintakina Tajorentsi, rookakowentakina, eejatzi imatakaakina naapatziyakaakariri paashinipaeni atziri ikameethatantaari. ⁸Eekiro niyaatatye nopankinatanari Tajorentsi ifaani omawitya eenitatsirika pinkathatakinari, eenitatsirika shirontawentakinari, eenitatsirika ñaaperotakinari, eenitatsirika ookathatakinari. Naakapaeni riroperotatsiri omaanta ikantakotana notheeyashita. ⁹Tee riyoteeyanani atziripaeni, omaanta riyotakina Tajorentsi. Rajareeyawitakinani atziri rowamaenami, omaanta eeniro nañi. Osheki ipajapajaateetakina, omaanta tee nokami. ¹⁰Nowashiretakoeoyakarini ajoriiyotzinkaritepaeni, omaanta niweshiryaawentakari Tajorentsi. Nashironkaawitaka naari, omaanta niyotagaeyakirini atziripaeni kameetha riweshiryaawenantaariri rirori. Tekatsi nowaagawo omaanta ipashitakina maawaeni koetyeemotakinari.

Osheki ikamintheeyakirini Paaworo riraga korintojatzi

¹¹Noyemijantzinkarite, nokamantaperoe-yakimini maawaeni nokenkithashiryaaka, eejatzi maawaeni nantziro eejatzi nokamantzimi iitarika nanantawori: tekatsi nomanapithatemi. ¹²Rootaki iroñaaka eekiro niyaatatye nonintaperotakimi eerokapaeni, omaanta kimitaka eeroka tee pinintaperoeiyani kimitaka paerani. ¹³Ari nokimitakaanteeyakimini notyomipaeni, nishintyopaeni: osheki nonintaperoeyakimini. Eejatzi nokowaki poshiyakotenawo, pinintaperoeiyani naakapaeni eejatzi.

Eero kijokiro poyiri riraga kantashitachari raapatziyarimi Jesoshi

¹⁴Eero kijokiro poyiri riraga kaari aapatziyariri Jesoshi. Pamine, aririka akameethataki, ¿akimitakarima riraga kaari kameethatatsi? ¿Amonkaateeyaka-

rinima? Teewee. Okimitaka kitejiri eejatzi tsiteniri: tee omonkaatawakaaya, inashita roori. Riraga aapatziyaperotariri Jesoshi tee imatziro ijeeki kameetha aririka itsipatakari aapatziyaperotariri Jatanaashi. ¹⁵Riraga Jesokirishito eero inimotziro oetarika rantziri Jatanaashi. Rootaki riraga ameenariri rirori eero imatziro itsipatapiintari atziri jamashiryaakariri Jesoshi. ¹⁶¿Omonkaatawakaakama Tajorentsi pankoki eejatzi opanko tsikarika ojeeki roshiyakaawentziriri iitajorentsi atziri? Teewee. Pamine, kijokiro rowaeyakaeni Tajorentsi, riraga ñaaperotatsiri, tema paerani rojankinateetzironi ifaani rirori okantzi:

“Ikantzi Tajorentsi: ‘Kijokiro nowaeyanagirini maawaeni aapatziyanari, eero nookaeyirini. Notajonkawenteeyerini, eejatzi ipinkathateeyenani’”.

¹⁷Eejatzi rojankinateetzironi:

“Pitsipareeri riraga antzironi kaari kameethatatsi. Eero kijokiro powaeyirini, eero pantayitzironi kaari kameethatatsi kimitariri rirori. Apatziro pijeekanaki piweshiryaawentena naaka. Roojatzi naakameethaperoeeyemini maawaeni eeroka nashi neentsitepaeni. ¹⁸Notominteeyemini, nishintoteeyemini, pikanteeyenani: ‘Pawa’. Rootaki ikantakiririni Awinkatharite, riraga Tajorentsi pero riraga antzironi oetarika”.

7 ¹Ari, nonintanewopaeni, ayoteeyakironi iroka ikashiyakaakaari Tajorentsi. Eero iroñaaka antayitzironi kaari kameethatatsi, eejatzi eero akenkithashiryaakotawo antero, apakagaerikari ameenarira Tajorentsi. Thame akyaryoowenteeyenirini ikowakagaeri. Eejatzi okameethatzi

athaawantyaari antero oetarika kaari ikowakaakaeri.

**Paaworo ikenkithatakotakiri
raapatziyakari korintojatzi**

²Nokowaki kameetha pameenteeyenani eejatzi pinintaperoyanani. Piyoteeyakini tee nowashironkagaeyimini, tee nantakagaeyimironi kaari kameethatatsi, tee namatawiteeyimini. ³Tee nokantzimi: “Eeniro pantani”, teewee. Tema nokamantakimi osheki nonintaperoyakimini. Nokantani nokenkithashireeyakimini jaka kipatsiki, eejatzi aririka nokamae, nokantyaani nokenkithashireeyapaemini janta jenokinta. ⁴Niyotaki pinintaperoyakinani eejatzi pipinkathateeyakinani rootaki niweshiryaaenantakimiri, nokimoshirewenantakimiri. Nokantziri osheki atziri: “Riraga korintojatzi osheki raapatziyari Jesoshi”. Omawitakya osheki rowashironkaetakina, niweshiryaawentaperoyakimini.

⁵Paerani, nareetantakari Masherooni-yaki, tee nomatziro nomakoryaapae: rowashironkaapiinteetakina. Tsikarika niyaataki osheki ikowaki rookakayenawomi niyotaakiri atziri. Riraga kaari aapatziyariri Jesoshi ikijawakina osheki. Nokenkithashiryaaakopiintaka najankaneke. ⁶Omaanta riraga Tajorentsi tema riweshiryaaakaapiinteeyarini ninkarika kantashiretakiriri. Eejatzi naari, riweshiryaaakakina rirori rareetantakinari Teeto. Rotyaantakinari rirori, rootaki nokimoshiryaaantakari. ⁷Ari niweshiryaawentakari irira itsipatakina. Eejatzi ikamantapaakina paakameethateeyawakirini chapinki, eejatzi riweshiryaa-wentakimi. Ikamantakina pompeteeyakinani, eejatzi pikenkithashiryaaanaka: eero papiiteero iroka pantawitarini paerani. Eejatzi ikamantakina pinintaperoyakinani. Nokemantawakariri

ikantapaakina, osheki nokimoshiretanaki. ⁸⁻⁹Nojankinatantakimirori paerani, nokenkithashiryaaakagaeyakimini. Piñaanantakawori nowaaritate, ari powashiretakoyewitakani. Omaanta roojatzi pookakiro pantawitari, eejatzi pikantziri Tajorentsi ipeyakotemiro okaatzi pantakiro. Rootaki tee natsipetawoni nojankinateeyakimironi. Tema ikowakimi Tajorentsi powashiretakotyapantakirowa. Paerani nokenkithashireeyanakimini, omaanta iroñaaka akimoshireeyakini. ¹⁰Aririka kameetha rowashiretakoty atziri okaatzi rantakiri kimitaka ikowakiri Tajorentsi, ari ikantziri irira ipeyakoteniri okaatzi rantawitakari. Aritaki ipeyakotakiniri rantawitakari eejatzi rowawijaakoteri, eero ikanteetatyeeyaani ikemaastitanyaa-wori janta paamariki kaari tsiwakanitatsini. Roojatzi eero rowashiretantanaa paashini. Omaanta riraga atziripaeni omawitya rowashiretakotyaa-wo okaatzi rantayitzirini, tee ikoyi inetheeri Tajorentsi ipeyakoteniri roori. Tema tee ikoyi ijeeki kameetha kimitaka ikowakaakiriri Tajorentsi. Rootaki riyaatantyaari paamariki kaari tsiwakanitatsini. Ikantatyeeyaani itsipareeri Tajorentsi. ¹¹Omaanta eerokapaeni pinethaakiri irira ipeyakotemiro kaari kameethatatsi pantakiri. Iroñaaka piyotakotaa okaatzi pantakiri. Pikantakiri paashinipaeni ipakaero kaari kameethatatsi. Pikantakina iroñaaka rantakiro rirori. Tema pithaawantari Tajorentsi rowashironkaemikari. Poyaakoperotana napiiantaatemiri nareetaatemi niyotantyaari pikowapero-taki pikemijantaperoteri Tajorentsi. Pikowaki powashironkaeri antzirori kaari kameethatatsi. Rootaki poñaagantakariri eero-ka tekatsi pantani. ¹²Nojankinatantakimirori paerani kaari apatziro nokowakaakimi pamitakoteri

riraganki antakotziriri iriri kaari kameethatatsi, inta eejatzi iriri, pamita-koteri. Omaanta nokowakaaperotakimi piyoteeyakini pinintaperoe yakinani. Tema rootaki ikowakaakimiri eejatzi Tajorentsi.

¹³Ari iroñaaka niweshiryaawenteeya-kimini, eejatzi niweshiryaawentawaari Teeto. Osheki ikimoshiryaapaaki, ikamantapaana: “Kameetha ijeekakagae-yawakinani korintojatzí”. ¹⁴Chapinki tekiraatani riyatashitemi, nokamantawakiri: “Ikameethateeyakini korintojatzí, kameetha raakameethatawakimi”. Ari rareetantakimiri riyotaki kyaaryo nokantakiriri, tee notheeya. Eejatzi okimitaka, tee namatawiteeyimini eerokapaeni. ¹⁵Iroñaaka eenironi ikenkithashiryaakotemi, osheki inintaperoe yakinimi: riyotaki pikemijantaperoe yawakirini eejatzi pipinkathateeyawakirini. ¹⁶Eejatzi naari, niweshiryaawenteeyakimini: niyotaki pantapiintakiro ikowakaakimiri Tajorentsi.

Osheki ikaminthaantzi riraga masherooniyajatzí

8 ¹Iroñaaka, noyemijantzinkarite, nokowaki nokamantemi osheki ikamintheeyakirini Tajorentsi maawaeni ayemijantzinkarite jaka Masherooniyaki. Rootaki ikowantakari rantero okaatzi ikowakaakiriri Tajorentsi. ²Osheki rowashironkagaeyawitakarini ayemijantzinkaritepaeni jaka omaanta osheki riweshiryaawenteeyakarini Tajorentsi. Eejatzi tee rashaagantaperotawita, omaanta osheki koriki ipiyoteeyinirini aapatziyariri Jesoshi janta Jerojareeki, rotyaantakiri. Riyoteeyakini rashironkagaeyakani ayemijantzinkarite janta. ³Noñaakiri rootaki nokanantakimiri tee eechonkiini rotyaantziri inta osheki. Tee riyoteeyini ithañeeyaari

iyorikite. Tekatsi kanterini:

“Pikaminthayeri ayemijantzinkarite omaanta naaka tee nomatziro”. Rirotaki yotashitakawo apaniroeni ikamintheeri.

⁴Inethaaperoeyakinani, ikantzi:

“Nokowaki namitakoeyerini noyemijantzinkarite”. ⁵Ari niyotawitaka iperi koriki, omaanta romapokakina ikanteeyakinani: “Nanteniri Tajorentsi oetarika ikowakaanari, eejatzi nantemiro oetarika pikantakinari. Pikamantena oetarika ikowakaakinari Tajorentsi”.

⁶Ari chapinki itanakawori Teeto ikantakimi: “Pipiyoteniri jerojareejatzí piyorikite”. Ari kameetha pipiyoteeyakirini. Iroñaaka notyaanteemiri rirori eejatzi ikanteemi pipiyotaperoeeyenirini eejatzi piyorikite, roojatzí potyaanteri ayemijantzinkarite janta Jerojareeki. Pikaminthaaperoeyerini piyemijantzinkarite. ⁷Osheki panaakoeyakirini paashinipaeni piyemijantzinkarite: panaakotakiri pameentaperoeyarini Tajorentsi, pikenkithataperoeeyini, piyoperoeeyini, pikaaryoowentaperotziniri Awinkatharite ikowakaemiri, eejatzi pinintaperoe yakinani. Iroñaaka nokowaki panaakoeyerini pineshironkataperoeeyerini ashironkaenkari.

⁸Tee nokoyi nomperatemi pipaeyerini ashironkaenkari, omaanta aririka pipaperoteri, piyotakagaeyerini paashinipaeni kyaaryo pinintaperoeyakirini piyemijantzinkarite. ⁹Tema eejatzi osheki inintashireeyaakaeni Awinkatharite Jesokirishito. Osheki rashaagantaka janta jenokinta, eejatzi oshekipero ipinkatharitzini, omaanta ipokantakari jaka kipatsiki, rookanakiro maawaeni kameethatatsiripaeni jenokinta. Rashironkaawitapaaka: tekatsi jeekimotaneerini, itheenkaeyakirini atziri. Rashironkaawentakae aari, okantyaata kameetha ijeekakagaeyeeni janta jenokinta.

¹⁰Ari iroka nokaminaakimiri oetaka kameethatsiri pipantyaariri piperi piyorikite. Paerani tema eeroka itaperotakawori pikowakiro pipagaanteri piyorikite eejatzi itaperotakawori pipiyotapaakiri. ¹¹Pikowaeyakini petakotyaaeri jerojareejatzi: iroñaaka, eenitatsirika piyorikite pipagaanteritya, ajaatya, pithonkeritya pipagaantyaariri kameetha pipiyoteri, potyaantyaariri. Pipagaantashiyiityaarini kameetha. ¹²Aririka pipashityaari Tajorentsi pikowashitantari pipagaantashitariri kameetha, aritaki riweshiryaa-wentakyaawo oetarika pipashitariri. Tekatsirika powaagawo eero ikijantzi-miro rirori eerorika pipashitari.

¹³Tee nokoyi opomeentsizimoeeyemini pipantyaariri paashinipaeni eejatzi eero opomeentsizimoeeyarini paashinipaeni. Nokowaki pimonkaatawakaeyani. ¹⁴Omaanta eenitatsi iroñaaka osheki pikaminthayeri riraga ashironkaenkari. linja aririka rashaagantakya rirori, eejatzi aririka pashironkagaeyakyaani eerori, roojatzikya ipiyatemi ikamintheeyemini eerori. Okameethatzi pimonkaatawakaya. ¹⁵Tema okantzini Iwaperite Tajorentsi: “Riraga piyotaperotawitakawori manaa, tee otzimimoteeri eejatzi tzimagaantapaetsiri. Omaantakya riraga aatsiri eechonkiini, tee rashironkaa rirori. Aritaki imonkaatawakagaeyakani maawaeni”.

Rootaki thame amitakatontyaariri riraga ashironkaenkari.

Rotyaanteeri Teeto iñaagaeri eejatzi korintojatzi

¹⁶Ari ikimitakina Teeto, osheki inintaperoyakimini, rootaki nopaasonkitantakariri Tajorentsi. ¹⁷Nokantakiri: “Piyaatashiteeri eejatzi korintojatzi, piñeeri”. Omaanta tee

apaniroeni naari nokowakayeri, rirojatzi kowashitaperotachari iñaagaemi eejatzi.

¹⁸Notyaantemiri paashini ayemijantzinkarite itsipatanakyaari. Osheki ikenkithatapiintziro iñaani Tajorentsi, rootaki iñaaperoyantakaririni maawaeni aapatziyariri Jesoshi. Eejatzi eerori, pikemakoeyakirini. ¹⁹Eejatzi riyoyeeyakirini ayemijantzinkarite jaka itsipatanakina naari janta Jerojareeki, ramitakotena naaneeniri ashironkaenkari koriki. Osheki ikamintheeyakirini ayemijantzinkarite, rootaki ikanantyaariri riraga jerojareejatzi: “Ikameethatki Tajorentsi”. Eejatzi riyoteeyanakini osheki akaminthagaeyakirini. ²⁰Ari ikaatki osheki koriki potyaanteniriri, osheki pikamintheeyakirini. Rootaki nokowantakari eenitatsi tsipatenani naaneeniri; tekatsi nokantya ikanteetanakari: “Pikoshitakiri”. ²¹Tee apaniroeni nokoyi iñaaperotena Tajorentsi nokameethatzi, eejatzi nokoyi iñaaperoyenani atziripaeni nokameethatzi.

²²Eejatzi piñaawaeri paashini ayemijantzinkarite notyaanteri. Niyotakiri, ikyaryoowentakiro rantziniri Tajorentsi. Nokamantakiri osheki pameenteeyakarini Jesoshi eejatzi osheki pikaminthaanteeyakini, rootaki ikowaperotantakari riyaaete iñeemi. ²³Riraga Teeto, kijokiro rowapiintakina, ramitakopiintakina netakoeyakimini. Eejatzi riraga itsipateeyaarini iñeemi, rirotaki rotyaantanewopaeni ayemijantzinkaritepaeni jaka. Rirotaki kameethaperotatsiri aapatziyaperotariri Jesokirishito. ²⁴Ari osheki nokantapiinteeyakirini aapatziyariri Jesoshi jaka: “Ikameethateeyakini korintojatzi”. Rootaki nokowantari pipagaanteri ayemijantzinkaritepaeni janta Jerojareeki piyorikite riyotantyaawori kyaaryo pinintaperoyakirini rirori.

9¹⁻²Tekatsi okantya nojankinatante-mirori: “Pikaminthaantyaariri piyemijantzinkarite”. Tema piyoperotaki pikamintheeyakirini. Niyotaki tee pithaŋeeyarini piyorikite, rootaki nokamanantariri masherooniyajatz: “Okaataki iroñaaka apaani ojarentsi ikowantakari korintojatz eejatzi paashinipaeni atziri janta kipatsi owaero Akaaya rotyaanteniri jerojareejatz koriki”. Riyotakoeyakimini, rootaki ikowaperoyantakarini ikimiteeyemini, retakoeyatyaaririni riroripaeni.³⁻⁴Ari nokanteeyakirini: “Ikowaki korintojatz rotyaanteniri jerojareejatz iyorikite”. Iroñaaka notyaanteri riroripaeni reewatanakina, ikantemi pipiyotaperotantyaariri. Nimpaetaneenaari noñeeyemini, aririka itsipatanakina paashinipaeni masherooniyajatz. Aririka iñaapaakimi pipiyotakiniri jerojareejatz piyorikite, riyoteeyapaakini kyaaryo nokantakiriri, eejatz eero nopashiwenta naari.⁵Ari nokantakiri irika ayemijantzinkaritepaeni reewatanakina, pipiyoteeyantyaaririni piyorikite. Eerokapaeni kantashitachari paerani: “Netakotyaari ashironkaenkari”, tee naaka kantaperotemini. Rootaki okameethatantari piperi kameetha.

Tajorentsi ramitakotemi oetarika aririka pamtakoteri paashini atziri oetarikapaeni

⁶Pikenkithashiryaaokotero iroka: aririka pipiyoteri piyorikite, pikimiwitakari pankiwaetatsiri: aririka ipankitero osheki okithoki, rowiitero iinja osheki. Omaanta ipankiterorika eecheonkiini, ari eecheonkiini raye. Eejatz eeroka, aririka piperi paashini eecheonkiini piyorikite eejatz Tajorentsi apatziro ramitakotemi eecheonkiini; omaanta aririka piperi osheki ari osheki ramitakotemi.

⁷Rootaki pikenkithashiryaaokoyeroni kameetha, piyoteeyakini tsika ikaate koriki pikowakiri piperiri. Aritaki ikaataki piperiri. Eero pithaŋaashiretari, eejatz eero ishintsitzimi paashinipaeni. Tema Tajorentsi inintashireperotakiri riraga pashitariri weshiryaawentariri. Tema ikoyi pimonkaatero iroka.⁸Aririka kameetha piperi piyorikite, tema riyotzi Tajorentsi eejatz ikaminthaaperotakimi kameetha. Aritaki ipakimiro maawaeni koetyeemotakimiri, ipaperotemiro ojeekantyaari, rootaki pimatantyaawori pikaminthaantyaariri eejatz paashinipaeni.⁹Tema aritaki okantzini Iwaperite Tajorentsi:

“Riraga oyaatziriri Tajorentsi ipashitagaantari rowaagawo owashironkaenkari. Tee ratsipetashita ikamintheeyirini irirapaeni, eerokya ipeyakotziro Tajorentsi ikaminthaantzi. Tema Tajorentsi imatakaakiri eekiro riyaatatye ipashitari paashinipaeni”.

¹⁰Riraga Tajorentsi ipapiintziri pankiwaetatsiri okithoki ipankitantyaawori, eejatz ipapiinteyakaeni owaeyarini. Tema eejatz roshekitanakimiro tzmimoeyemirini ojeekantyaari pikaminthagaeyantyaaririni ashironkaenkari.¹¹Eekiro riyatakaatyeemi Tajorentsi petakotaperotantyaariri paashinipaeni. Roojatz ipaasonkiteeyerini rirori, iñaaperotaperoyerini.¹²Aririka etakotantya aari, apaperoteri aapatziyariri Jesoshi riraga ashironkaenkari koetyeemotakariri. Omaanta eejatz ayotagaeyerini ipaasonkiteeyerini Tajorentsi.¹³Aririka pikaminthagaeyerini piyemijantzinkarite, riyoteeyanakini rirori kyaaryo eeroka rirotaiki aapatziyaperoyaririni Jesokirishito kimitaka pikantzi. Eejatz riyoteeyanakini tee pithaŋeeyari

piyorikite, omaanta osheki petakotantaka, roojatzi iñaaperoyerini Tajorentsi. ¹⁴Osheki ikenkithashireeya-kimini, eejatzi osheki ramanapiintziri Tajorentsi ramitakoeyemini. Riyoteeyakini oshekipero ineshironkateeyakimini Tajorentsi. ¹⁵Thame apaasonkiteeyerini irira okaatzi ipashitakaeri, tema ikaminthaaperoyakaeniwee: rotyaanta-kaeri Itomi Jesoshi ikamawentakae rowawijaakotanteeri. Tee amatziro athotyero ayotero tsika okaatzika ipashitakaeri.

Ikamantakowentaa rirojatzi Paaworo

10 ¹⁻²Ari itsipateeyemini janta kijakinari paeni, itheeyakotana, ikantzimi: “Tee ikameethatzi Paaworo: tee rantziro ikowakaakiriri Tajorentsi. Aririka itsipateeyakimini ithaawantzimi, tee ishincheenkaperotzimiro ipaante. Omaanta aririka ijeeki inteena ipakaantakimi iyaaritate, ari ishincheenkaperotzimiro”. Omaanta tema ineshironkaeyakaeni Jesokirishito, tee ishincheenkatee: eejatzi naaka, nokoyi nokimityaari rirori. Nokantemi eerokapaeni jewawentziriri maawaeni aapatziyariri janta: “Pookeri irirapaeni kantzimiri: ‘Tee rantziro Paaworo ikowakaawitariri Tajorentsi, omaanta rantashitakawo ikowayitzirini rirori’”. Teerika imaeritzi rirori, paminawakinakya niyaatashiteri, eero nothaawanta-paakari, inta nokijathatapaakiri. Omaanta tee nokoyi nokijatheeyapaemini eeroka, inta nokowaki aakameethatawakagaeyaani maawaeni. ³Jaka kipatsikika eenitansi kamaari kijeeyakaerini: tekatsi akantya omanateri; tee ikimiteeyarini atziripaeni omanateeyantyaririni. ⁴Ikimitaka joraaropaeni romanatziri kijakiriri inashitzinkawokipaeni tonkamentotsi, eejatzi aakapaeni omanatantyaari kijantee-rori iñaani Tajorentsi inashitzinkawoki-

paeni oshiyawoni tonkamentotsi. Tema riraga Tajorentsi rirotaki tajonkakowentee-yakaerini amatantyaariri apiyateeyantyaaririni riroripaeni, eejatzi anaakotakiri.

⁵Eenitansi riraga piyathatakariri Tajorentsi, eejatzi kantziriri atziri: “Eero paapatziyariri Jesoshi”. Omaanta itajonkakowentee-yakaeni Tajorentsi amaeritakaantyaariri maawaeni piyatheeyawitakaririni, eejatzi ameentakaaperotantyaariri; eejatzi akempoyaakiro okaatzi akenkithashiryaantari amatantyaawori akemijantaperoteri Jesoshi. ⁶Eejatzi janta pinampiki niyotaki pikemijantaperoyakinani, omaanta naamaashitaka itzimagaantaki apanipaeni piyathatakinari. Omaantakya riraga piyathatakinari, nokanteri Tajorentsi rowashironkagaeyerini.

Naaka rotyaantanewo Jesokirishito

⁷Eeniro kaweyakinari, eejatzi theenkakinari. Iitawitakina tee naaka rotyaantanewo Jesokirishito. Ikantakotashitaka rirojatzi: “Naaka rotyaantanewo Jesokirishito”, omaanta nokantemi naaka: “Naakapero rotyaantanewo”. ⁸Nokantapiintakimi rotyaantakina, omaanta kyaaryootaki iroka nokantzimiri. Ikowakaakina Awinkatharite naapatziyakaaperoyemirini: tee ikowakaana notheenkakagaeyemini. Nantziniri ikantakinari, rootaki kaari nopashiwenanta. ⁹Tee nojankinatotziro paashini, tema tee nokoyi nothaawakagaeyemini nowaaritakeki. ¹⁰Eenitansi kantayitzimirini: “Ichereemotakiri Paaworo rojankinatantzimiri: ikijathatashitakimi. Aririka ipoke jaka, piñaawakiri tekatsi pipinkathatantawakyaariri. Tee riyotzi ikenkithatakaaperoyemini”. ¹¹Pikamanteri rirori: “Aririka rareeteeyemini Paaworo, ikamantaperotapaemiro iroka rojankinateeyimirini. Eero rinashitapaawo ipaante”.

Tee okameethatzi ajagaaperotyá

¹²Ari iñaaperoyashitaani ikameethatzi rirojatzí riraga theenkaeyanarini. ¿Iitaka nokowantyaari nokimiteeyarini irirapaeni? Ikanteeyakini: “Nomonkaatawakagaeyakani naaka, nokameethaperoyakini”. Kyaaryo, imonkaatawakagaeyakani, omaanta tee riyoteeyini, tee añiíro riyoteeyantarini. ¹³Tee nokoyi noñaaperotashitya naaka: apatzíro nokowaki nantakí-niri Tajorentsi maawaeni ikowakaakinari. Niyotaki ikowakaakina naapatziyakaaperoyemirini eerori. ¹⁴Tee nantziro kaari ikowakaana, omaanta tema naaka rirotaki itaperotakawori nokenkithatakagaeyakimini paerani. Naakakya itaperotakawori kamanteeyakimirini: “Aririka paapatziyeyarini Jesokirishito, ari rowawijaakoeyemini”. ¹⁵Tee nokoyi nokantashitya nantakíro naaka rantakíri rirori: tema rinashitayitakani. Nokowaki eekíro piyaateeyateeni eerori paapatziyaperoyanakyarini Jesoshi. Roojatzí nokamanteeya naari, ¹⁶nokenkithatakagaeyerini paashinipaeni atziri eejatzí, riraga kaari riyoteeyirorini. Eero nimpactziri paashinipaeni kenkithatakaantatsiri, eero nokantashita naaka aapatziyakaeyaririni riraga raapatziyakaakari rirori. ¹⁷Tee okameethatzi ajagaaperotyá antakíri aari, omaanta okameethatzi aweshiryaawentyaawo imatakagaeyakaerini Awinkatharite. ¹⁸Tee ikameethatzi ñaaperotashitachari rirojatzí ikameethatzi, omaantakya riraga atziri iñaantakari roojatzí ikanantakari Awinkatharite ikameethatzi.

Riraga Paaworo ikenkithatakotaa rirojatzí eejatzí kijakiriri

11 ¹Nokowaki nokenkithatakoteeya naaka eejatzí. Teerika añiíro niyotantari, omaanta eero pijamaneentana. ²Omaanta niyotzi eeniro pimaeritakotana. Naamaakota-

piintzimi kimitaka Tajorentsi ikenkithashiryaakopiintzimi eeroka, tema nokowaki paapatziyaperotyáari apatzíro Jesokirishito. Noshiyakaawentemiro, tema ikowaperotapiintzi shirampari rayero kaari shinetariri shirampari. Aririka oshinetaakyaari paashini shirampari ari imanintanakíro, rookaero. Eejatzí nokimitaka naari, nokowaki naapatziyakaaperotemirini Jesoshi iñaaperotantemirini Tajorentsi pikameethatzi, eero rookantzimi. ³Paerani riraga Jatanaashi ikyaantapaakari maanki ramatawitantakaworini Eewa. Tema rantakaakíro opiyathatantakariri Tajorentsi.

Iroñaaka nothaawakaakimi poshiyawokari Eewa: ramatawiteeyimínikari. Eero pishinetziri ikompitayemiro okaatzi pikenkithashiryaari, inta eekíro piyaatatye pikenkithashiryaakoperotyáari Jesokirishito. ⁴Tee pikenkithashiryaaneenta. Pikemijantashiteeyawakarini maawaeni jatashiteeyimírini. Inashita iroka ikenkithatakotakíri Jesoshi. Nokowakaakimi iyotagaeyemini Ishire Tajorentsi, omaanta ikowakaakimi rirori riyotagaeyakotemirini kamaari. Nokamanteeyakimini paapatziyari Jesoshi pawijakoeyanteeyaarini, rinashita riyotagaeyakimirini rirori amatawiteeyimírini. ¿Iitaka pikemijantee-yantaririni? ⁵Riraga amatawitantatsiri ikantakaaperotaka ikenkithashireeya ranaakotakina ikenkithatakotziri Tajorentsi. Omaanta tee nokenkithashiryaakotziri naaka ranaakotakina. Itheenkaeyawitanani rirori, omaanta ¿iitaka nokowantyaari nopinkathateri rirori? ⁶Raamaawitakina tee nokenkithatzi kameetha, omaanta niyotayitziro kameetharini iñaani Tajorentsi. Piyoteeyakinani niyotayitziro kameetha.

⁷Pamine, paerani owakira naapatziyakaantakimiriri, tekatsi nokowakoneenteeyemini, inta nantawaetzi nojeekantyaari rootaki nomatantyaawori nokenkithatakota-

takimiri Jesoshi ari pawijakotanteeyari. ⁸Eejatzi naaki iyorikite ipakinari paashini-paeni aapatziyariri Jesoshi, rootaki kaari nonethaakotantzimiri piyorikite nomatantawori niyotanteeyakimini eerokapaeni. ⁹Nojeekimoeyantakimirini, nashironkaawitaka, omaanta tee nokamantzimi. Roojatzi ipoñaaka Masherooniyaki ayemijantzinkaritepaeni, ipapaakinari eejatzi koriki. Rootaki tee nokowakoeyimini koriki eejatzi tekatsipero nokowakoeyemini eerori iinja. ¹⁰Iroka nokashiyakaakimiri rootaki kyaaryooperotatsiri kimitaka kyaaryooperotatsiri iñaani Jesokirishito rootaki iroñaaka nokamantee-yeririni maawaeni akaayajatzi tekatsi nokowakoeyemiririni. ¹¹¿Iitaka nokamantyaariri? ¿Piitizima tee nonintashireeyimini? Riyotzi Tajorentsi kyaaryo nonintashiryaaperoyakimini osheki. ¹²Omaanta nokowaki niyotakaaperoyemini tee nokimitari riraga paashinipaeni iyotagaeyawitzimirini, amatawiteeyimirini. Pipinatzi, rootaki riyotagaeyantakimirini rirori. Omaanta naaka, tekatsi nokowakotemi. ¹³Tee rotyaantziri riraga Tajorentsi. Ramatawiteeyakimini. Roshiyakaantashitaka rirotaiki rotyaantanewo Jesokirishito. ¹⁴Aritaki ikanta, ramatawitantzi, ikimitakari Jatanaashi, ramatawitantzi rirori. Roshiyakaantashitakari rirori ronampiri Tajorentsi. ¹⁵Aritaki ikantari aapatziyariri kamaari: ikowaki roshiyakaantashitaka aapatziyariri Tajorentsi. Tema ikenkithatakotashitakari atziri ijeekantyaari kameetha. ¡Ashironkaamatsiterini! Iinja Tajorentsi rowashironkaeri rotyaanteri paamariki kaari tsiwakanitatsini.

**Riraga Paaworo ranaakoeyirini
kijakiriri riyotaperotzi**

¹⁶Napiiteemiro: eero piitashitana tee añiuro niyotantari. Omaanta piitashitenarika kaari yotatsi, pikemina

nokantemi: kimitaka pikemijantakiri riraga amatawitantatsiri. ¹⁷Tee ikamantana Awinkatharite nokenkithatkotya, tee ikowakaana nokantakaaperotashitya, kimitaka riraga amatawitantatsiri. ¹⁸Omaanta ikantakaaperoyani riraga kijeeyakinarini: iroñaaka nokimitawityaari naari, nokantakaaperotya. ¹⁹Tema piiteeyawitakawoni eenitatsi piyotantari. Rootaki pikemijanteeyaririni riraga amatawitantatsiri paapatziyawo theeyaantsi riyotaakimiri. ²⁰Omaantakya riraga amatawiteeyimirini, tee pitheenkirirori. Osheki romperateeyakimini, raapitheeyakimirini piyorikite, ikantakaaperotzimoyakimini, eejatzi ipajapooteeyakimini eejatzi ikaweeyakimini. ¿Iitakakya? ²¹Pikowaki eerokapaeni nokimiteri irikapaeni kaari yotzinkari; omaanta kyaaryo tee niyotzi nokimityaari.

Ari riraga amatawitantatsiri eeniro osheki ikantakaaperotawentawoni okaatzi rantakiri: iroñaaka nokimiwityaari, noñaawaetakotero okaatzi awijimotakinari. ²²Ikantakaaperowentakawo ijoriiyotaki. Tema naakakya joriiyo. Isheninkatakari Ishirayeeri, riraga riyoyaanewo Tajorentsi. Eejatzi nokimitakari naari. Ikantzi: “Nosheninkatakari Awaraamani”. Eejatzi naari, nosheninkatakari irira. ²³Ikantashitawita: “Nantziniri Jesokirishito ikowakaakinari”. Omaanta naaka osheki nanaakotakari. Osheki nokaaryoowentakiro nantziniri Jesokirishito ikowakaakinari, rootaki romonkyaaganteetapiintawitakinari omonkyaagementotsiki, ipajapajaatantapiinteetakinari, omaanta riroripaeni, kaari. Osheki nokamapiintawitaka. ²⁴Riraga nojoriiyotzinkarite ipajapajaatapiintakina, tak, tak, tak, okaataki 39 ipajatakina. Paashini kitejiri eejatzi 39 ipajapajaataana, tak, tak, tak. Eejatzi

ikimitaana paashini kitejiri, okaataki kitejiri apawakooni ipajapajaatakina. ²⁵Paashini kitejiri rompojantapiintakinawo inchashithaki, tak, tak, tak. Okaatzi apite rapiiteetakina. Eejatzi paashini kitejiriki rompojantaanawo mapi, pok, pok, pok. Eejatzi nokinakowitaa pitotsiki antawokiroña inkaare. Ari otsitsiyana, roowiteencha nopiinkemi. Roojatzi eejatzi nokimitapiintaka napiitaki 2 inashitaka kitejiri, nopiinkemi. Apaani kitejiri nothataaga inchapankikira niyankyaanikira inkaare, opoñaaga pitotsi; roojatzi nokitejitakotaki. ²⁶Osheki nokinakinayitanakini nokenkithatantakari. Osheki nopiinkemi eniki. Osheki ikoshitapiintakina koshitantatsiri, rowashironkaapiintakina. Rowamaenami nojorijiyotzinkarite eejatzi paashinijatzitatsiripaeni atziri. Rowamaenami jeekatsiri nampitsiki. Notzimpinawitaka antamiki ari opomeentsitzimotakina osheki janta. Roowiteencha nopiinkemi antawokiroña inkaare. Rowamaenami atziri itheeyashita ikantzi: “Naaka aapatziyariri Jesoshi”. Omaanta tee. ²⁷Osheki opomeentsitzimotakina, osheki nashironkaapiintaka. Osheki tee nomatziro nomaye tsiteniriki. Nokemapiintakiro notashe eejatzi nomiri. Osheki kitejiri tee otzimi noyaari. Nokemakiro nowatsinkari, tekatsi nopewiryaa kotari.

²⁸Kyaaryo nokemaatsitawo maawaeni iroka, eejatzi nokantani nokenkithashiryaapiintakiri ayemijantzinkarite, nokowakaaperotakiri raapatziyaari Tajorentsi kameetha. ²⁹Aririka rowashiretaka ayemijantzinkarite, nowashiretakotakari naari. Eenitatsirika ayemijantzinkarite rantakagaetakiri kaari kameethatsi, ari noshiyari Tajorentsi nokijawentakirori okaatzi rantzi riraga antakaakiriri

ayemijantzinkarite kaari kameethatsiri. Eejatzi nopashiwentakotyaaari antakirori.

³⁰Nokamanteeyakimironi iroka piyoteeyantyaarini eero nokantakaaperota okaatzi nantakiri, tema tee naaka antashityaawoni oetarikapaeni, omaanta riraga Tajorentsi matakaanawori maawaeni. ³¹Riyotaki rirori tee notheeya. ³¹Riyotaki Iriri Awinkatharite Jesokirishito, thame akanteetatyeeyaani añaaperoteeyerini maawaeni. ³²Paerani ipinkathariwenantzini riraga Areetashi. Rotyaantziri amitakotantatsiri ipinkathariwenantzi janta Tamaashikoki. Irira rirota otyaantziriri joraarpaeni jaga ashitakokira rinkiteeyakironi maawaeni nampitsi ragaanteenarimi. Ikowakowaeyawitakinani joraarpaeni, ³³omaanta raanakina ayemijantzinkarite janta shiirikoki inkizirori nampitsi. Rateetakaanakina roojatzi omoo, impaetzi royiitakotaana kipsatsiki kantziriki. Rootaki nomatantawori noshiyapithatakari pinkathari aakaantenaniami.

Koñaatziro iñaakiri Paaworo kimitaka jataki jenoki

12 ¹Pamine, tee okameethawita nokenkithatakotapiintya naaka nokameethatzi, omaanta nokowaki nokamantemi noñaakiri naari. Eejatzi nokamantemiro ikamantakinari Jesokirishito. ²⁻³Okaataki iroñaaka 14 ojarentsi raanakina Awinkatharite janta jenokinta, janta oshekinta okameethetyaaperotzi. Iyaatakirika nowatha, tee niyotzi: apatzirorika iyaataki noshire. Riyotzi Tajorentsi rirori. ⁴Tekatsi nokantya nokamantemiro maawaeni nokemakiri janta. Aririkami nomawitakyaawomi, eero ikowakaanawo Tajorentsi nokamantemiro. ⁵Osheki niweshiryaawentayitakawoni noñaayita-

kirini, omaanta tekatsi nokantya nokantakaaperotyaaowo. Omaanta nokamantemi tee nomatziro nokameethatzi naari apaniroeni. Tekatsi nomate nanteniri Tajorentsi ikowakaakinari apaniroeni: riroetaki Tajorentsi matakawawori oetarikapaeni, rootaki niweshiryaawenantakariri. ⁶Niweshiryaawentakyaawomi nantakiri naari, eeromi otzimimi niyotantari, eejatzi notheyami. Ñaakiro, tekatsi nante apaniroeni. Tee nokoyi nokamantemiro nantayitzi-nirinika naari. Eenitatsi piñaakotakinari eejatzi pikemakotakinari: monkaataka, eero nokantzimiro paashini.

⁷Eenitatsi osheki riyotakaakinari Tajorentsi, omaanta tee ikowakaana nokantakaaperotyaaowo. Rootaki ishinetantakariri Jatanaashi rowashironkaakina, nokemaatsitantakawori nomantsiyataki. ⁸Okaataki 3 nonethawitakari Awinkatharite nokantziri: “Petsiyatakotena”, ⁹omaanta ikantakina: “Noneshironkatemi, monkaataka. Eero netsiyatakotzimi, omaanta eero nookimi: notajonkakowentemi pimatantyaawori pantero oetarika nokowakaakimiri”. Iroñaaka niweshiryaawentakawo iroka nokemaatsitakari: niyotaki iroñaaka itajonkakowentakina Jesokirishito. ¹⁰Riroetaki niweshiryaawentaperotakari. Tee noshintsitzi, ishironkawenteyakinani paashinipaeni, nokemaatsitayitakawoni oetarikapaeni, ikijeetapiintakina, nashironkaapiintaka, omaanta niweshiryaawentakari Jesokirishito. Tema riyotzi tee noshintsitzi, eenitatsi osheki tee nomatziro nantero, omaanta imatakaakina nantero.

**Kameetha ijeekaki
Paaworo janta Korintoki**

¹¹Ñaakiro, osheki nokenkithatakotaa naaka. Okameethatemi piñaaperotenami nokameethatzi, pikenkithatakotenami

kyaaryooperotatsiri, omaanta, tee. Rootaki nokenkithatakotantaari naaka kyaaryooperotatsiri. Tee nokameethatzi naari, tekatsi nantaperote apaniroeni. Omaanta tee ranaakoeyanani riraga iyotagaeyawitzimirini piñaaperoyawitarini ikameethatzi. ¹²Okameethawita pikenkithashiryaakoperotenami naari. Paerani, eeniro notsipateeyimini, ari piñaakoeyakinani omatakaakina Ishire Tajorentsi notajonkantayitakini, nantayitakironi kaari piñaapiintzi. Tema iroka niyotakaaperoyakimini kyaaryo rotyaantaperotakina Jesoshi. ¹³Nokamintheyyakimini, maawaeni. Nokimita-kaanteeyakimini maawaeni aapatziyariri Jesoshi janta paashinikipaeni nampitsi. Apatziro eeroka, tee nokanteeyemini: “Pipena koetyeemotakinari”. Tekatsikya nantziri oetarika pitheenkantanari.

¹⁴Rooteentsi niyaate noñaantaatemiri eejatzi. Okaate 3 nareetaatemi. Eero opomeentsitzimoeyimini, tekatsi nokowakoeyemini. Apatziro nokowaki pinintaperoyeyanani eejatzi pipinkathatena. Nokimitakagaeyakimini neentsitepaeni. Eentsitepaeni tee ipapiintee koetyeemoteeri, omaanta aaka apapiintziri koetyeemotariri rirori. ¹⁵Nokañaashitawo maawaeni nantakiri paapatziyaperoyantyaririni. Oshekipero nonintaperoyawitakimini eeroka, omaanta eerori, tee pipiyatana pineshironkatena.

¹⁶Ari ikanteeyimini kijakinari: “Kyaaryo, tekatsi ikowakoeyemini Paaworo, omaanta eenitatsi riyotantari rirori. Naamaaka ramatawiteeyakimini, raapithatantzimirori oetarikapaeni”. ¹⁷¿Eenitatsima raapithatakimiri riraga notyaantakimiri? Tekatsi. ¹⁸Chapinki notyaantakimiri Teeto eejatzi notyaantakiri paashini ayemijantzinkarite. ¿Eenitatsima rayitakimiri rirori?

Tema ikimitakina naari: tekatsi ikowakoeyemini.

**Osheki ikenkithashiryaaka
Paaworo**

¹⁹¿Piitashiteeyawitakani apatziro nokowaki noñaawaetakotyaa naaka kyaaryooperotatsiri? Pikompitakawo iroka pikenkithashireeya. Naapatziyakari Jesokirishito, rootaki nokowantakari naapatziyakagaeyemirini. ²⁰Osheki nokenkithashiryaaka iroñaaka. Naamaashitya aririka noñeeyapaakimini eero noñaaperotaperoeyapaemini. Eejatzi naamaashitya eero piñaaperotawakina naari. Naamaashitya noñaapaakimi aririka pipiyapiyawaantetawakaaka, aririka piñaawenashiryaakotawakaya aririka tee pimonkaatawakaaka, aririka pikijathatawakaaka, aririka pinashiiyawoni pikenkithashiryaari, aririka pikantzimatawakagaeyakani, aririka pithawetakotawakagaeyakani, aririka pikantakaaperoyakani, aririka osheki pikantashiwaetayitakani, maawaeni; tee pijeekaeyini kameetha. ²¹Naamaashitya aririka nareeteemi eejatzi nowashiretakotapaemi. Ro nowashiretakotantemiri, riyotaakina Tajorentsi tee okameethatzi panteeyakirini. Nopashiwentakayaari riraga kaari ookironi kaari kameethatatsi rantapiintayitakirini: riraga mayempiyitziroirini tsinani, riraga shirontawentawori iina, riraga ayirori iyashiyani, maawaeni.

**Ikowaki Paaworo
ikemijantakaaperoyerini
korintojatzi**

13 ¹Ari okaataki apite noñaantaatzimiri paerani, iroñaaka nareetaatemini eejatzi. Ari okantzini Iwaperite Tajorentsi: “Eenitatsirika apite eerorika 3, ñaakoterini atziri rantakiro kaari kameethatatsi, piyoperotaki kyaaryo

rantaperotakiro, rootaki okameethatantyaari powashironkaeri”. ²Paerani eenironi nareetantakimiri apiteta-paentsiri nokamineeyawitakarini ipakagaero riraga antziroori kaari kameethatatsi, eejatzi iroñaaka nojankineeyakinirini ipakaanteeyaworini ninkarika eekiro riyaatatyeerantero kaari kameethatatsi. Tema iroka apiteta-paentsiri nokaminaantziri. Aririka napiitero nareetaatemini tema rootaki tres-tapaentsiri rootaki nowashironkaantapaakyaariri eerorika ipakaerorantziri. ³Rootaki piyoteeyantanakyaarini kyaaryo naaka rotyaantawo Jesokirishito eejatzi nokamanteeyimironi iñaani. Tee ithaawakagaeyimini irira, omaanta osheki ipinkathariwenteeyakimini, itajorentsitaperotaki. ⁴Ikentakotanteetakaririni paerani Jesoshi, tee ishintsitawita, omaanta itajonkakowentakiri Tajorentsi rañaantaari. Eenitatsi iroñaaka osheki itajorenka. Tee noshintsiteeyini naari, nokimiwitakari Jesokirishito paerani janta koroshiki. Omaanta itajonkawentakina, rootaki iroñaaka nomatantawori nanteniri oetarikapaeni ikowakaakinari namitakotantemiri.

⁵Okameethatzi piyotakoeyani eerokapaeni kyaaryorika paapatziyaperoeyakarini Jesokirishito, eejatzi kameetha pikemijantaperoeyakirini. Tema piyotzi okithaatakaakimi Ishire itajonkawenteeyakimini. Teerika okithaatakaakimi, tee kyaaryo paapatziyari Jesokirishito.

⁶Niyotzi aririka pikenkithashiryaakoperotyaaawo okaatzi nokantzimiri eejatzi nantziro, ari piyotero kyaaryo riyoyaaakina Tajorentsi nokenkithatakaantemiri eerokapaeni iñaani. ⁷Namanapiintziri Tajorentsi ramitakoeyemini eero pantziro kaari kameethatatsi. Tee nokoyi nowashironkaemi. Eejatzi tee nokowawita piñaaperotashitena,

omaanta nokowaperotaki pijeeki kameetha omawitya paashini atziri ikenkithashiryaaakotena natsipetashita-kawo nantakiri. ⁸Aririka pantero kyaaryooperotatsiri, eero nowashironkaemi. Tema eero nomatziro nantziro kaari ikantanari Tajorentsi. Omaanta aritaki apatziro namitakotakiri aapatziyariri Jesoshi. ⁹Nokimoshirewentzimi aririka pameentaperotakyaari Jesoshi eejatzi pikemijantaperoteri. Aririka pameentaperotyaari monkaatata, eero okantzimoneentana pitheenkanarika, tema tekatsi okantya nowashironkaemi, omawitya ikenkithashireeya amatawitantatsiri nothaawa-neentatzi. Omaanta aritaki namaniri Tajorentsi ramitakoeyemini paapatziyaperoeyarini. ¹⁰Rootaki noshintsithateeyantzimirini nojankinatakimiro iroñaaka, roojatzi aririka nareeteeyemini tekatsikya noshintsithatawentapae-miri eejatzi. Ikwakaakina Tajorentsi nopinkathariwenante, omaanta tee nokoyi nowashironkaeyantemirini,

omaanta namitakoeyemini paapatziyaperotantyaariri.

Riwethateeyanaarini

¹¹Noweyaantaneemiro, noyemijantzinkarite, niwethateeyaneemini, nokowaki piweshiryaaawenteeyaarini Jesokirishito. Pikenkithashireeyani, eero papiiteero eejatzi kaari kameethatatsi. Piweshiryaaakaawakagaeyaani, paakameethatawakagaeyaani, roojatzi kijokiro rowaemi Tajorentsi. Tema osheki inintaperoeyakaeni, kameetha ijeekakagaeyakaeni. ¹²Piwethatawakaeya, paakameethataperotawakagaeyaani. ¹³Riwethateeyimini maawaeni ayemijantzinkarite jaka. ¹⁴Nokowaki iroñaaka ineshironkaeyemini Awinkatharite Jesokirishito, inintashireeyakimini Pawa Tajorentsi, eejatzi ikithaatakaakimiro Ishire pijeekanteeyaarini kameetha.

Ari okaatzi

Naaka nojankinateeyimirini:

Paaworo